

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ HABER BÜLTENİ

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ AYLIK BÜLTENİ ARALIK 2009 YIL 4 SAYI 48

**AVRUPA ŞİRKETLERİ BİT
ALANINDA ÇALIŞAN KADIN
SAYISININ ARTIRILMASI İÇİN
GİRİŞİMDE BULUNUYOR**

Code of Best Practices anlaşmasını im-
zalayan ülkelerin sayısı 28'e ulaştı

**BİLGİ TEKNOLOJİLERİ PAZARI-
NIN 2009 YILINDA %8.4 KÜ-
ÇÜLMESİ BEKLENİYOR**

Sektörünün büyüklüğünün yılsonun-
da 2008'e göre yüzde 8.4 küçülerek
21.8 milyar dolara gerilemesi bekle-
niyor.

**HER YER KAPSAMA ALANINA
GİRECEK**

2010 yılı sonuna kadar Türkiye'de
kapsama alanı dışında kalan yol ve
yerleşim yeri kalmayacak.

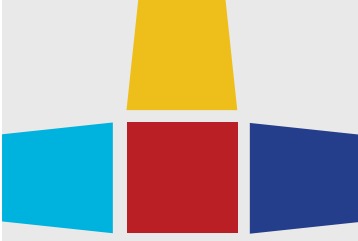
SAĞLIK ÇALIŞANLARI TEKNOLOJİDEN KORKMASIN ■ TÜRKİYE EN ÇOK VİRÜS BULAŞAN 2. ÜLKE ■ BTK
CANLI SOHBET KARARINI YAYINLADI ■ BİLGİSAYARDA AKIL ALMAZ DOLANDIRICILIK ■ DÜNYA İLETİŞİM
ÖDÜLLERİNDE EN İYİ İÇERİK VİTAMİN'İN ■ CHOROME OS İÇİN GERİ SAYIM BAŞLADI ■ KIRSALDA İNTERNET
11 EVDEN 1'İNDE VAR

BUSINESS OPPORTUNITIES FROM TURKEY

<http://boft.tobb.org.tr>
boft@tobb.org.tr

- Türk ihraç ürünleri ve firma tekliflerinin dış pazarlardaki alıcı firmalara duyurulması
- Online sorgulama
- Tekliflerden hazırlanan aylık İngilizce bültenin 2700 ekonomi ve ticaret noktasına e-posta yoluyla gönderilmesi

- Announcing Turkish export products and offers
- Online monitoring
- Online search
- Sending monthly bulletins including offers to 2700 economy and trade points abroad by e-mail

TÜRKİYE ODALAR VE
BORSALAR BİRLİĞİ
BİLGİ HİZMETLERİ
DAİRE BAŞKANLIĞI
BİLİŞİM
TEKNOLOJİLERİ
HABER BÜLTENİ

Aralık 2009
Yıl: 4 Sayı: 48

Her ayın ilk iş günü
elektronik ortamda
yayınlanır ve sağıtılır.

İLETİŞİM:
TOBB

Dumlupınar Bulvarı
No:252

(Eskişehir Yolu 9.Km)
ANKARA

Tel : 312-218 20 00

Faks : 312-219 40 90-93
sinan.kilic@tobb.org.tr

Bültende yayınlanan ha-
berlerde eğer kaynak
belirtilmemişse TOBB'ne
aittir.

Kaynak belirtilen haber-
lerde geçen her türlü ifa-
de, bilgi ve yorumların
sorumluluğu haber kay-
nağına aittir.

Suç teşkil edebilecek her
tүrlü durumun oluşması
halinde TOBB bu yazı-
larla ilgili hiçbir şeyden
dolayı sorumluluk kabul
etmez.

İÇİNDEKİLER

- 4 AVRUPA ŞİRKETLERİ BİT ALANINDA ÇALIŞAN
KADIN SAYISININ ARTIRILMASI İÇİN
GİRİŞİMDE BULUNUYOR

- 5 BİLGİ TEKNOLOJİLERİ
PAZARININ 2009
YILINDA %8.4 KÜÇÜLMESİ
BEKLENİYOR

- 6 MALİYE BAKANLIĞI, VERGİ KAÇAĞI VE KAYIT
DIŞINA SAVAŞ AÇTI

Maliye Bakanlığı kayıt dışı ekonomi ile vergi kayıp ve kaçağının
azaltılması için 4 koldan harekete geçti. Vergide her şeyi "sanal"
hale getirmeye hazırlanan Bakanlık, el bilgisayarları ile mobil
denetime de geçme hazırlığı yapıyor.

- 8 HER YER KAPSAMA
ALANINA GİRECEK

2010 yılı sonuna kadar Türkiye'de kapsama
alanı dışında kalan yol ve yerleşim yeri
kalmayacak.

- 9 SAĞLIK ÇALIŞANLARI TEKNOLOJİDEN
KORKMASIN

- 10 TÜRKİYE EN ÇOK VİRÜS BULAŞAN 2. ÜLKE

- 11 BTK CANLI SOHBET KARARINI YAYINLADI
BİLGİSAYARDA AKIL ALMAZ DOLANDIRICILIK
DÜNYA İLETİŞİM ÖDÜLLERİNDE EN İYİ
İÇERİK VİTAMİN'İN

- 12 CHOROME OS İÇİN GERİ SAYIM BAŞLADI
KIRSALDA İNTERNET 11 EVDEN 1'İNDE VAR

AVRUPA ŞİRKETLERİ BİT ALANINDA ÇALIŞAN KADIN SAYISININ ARTIRILMASI İÇİN GİRİŞİMDE BULUNUYOR

Avrupa Komisyonu 8 Ekim’de bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT) sektörlerinde kadınların eğitim ve kariyerinin desteklenmesine yönelik iyi uygulamalara ilişkin, altı ay önce açıklanan ilkeler (Code of Best Practices) belgesini imzalayan şirketlerin sayısının beş kat artarak 28’e çıktığını açıkladı.

Avrupa Komisyonu’nun Bilgi Toplumu ve Medya-dan sorumlu üyesi Viviane Reding, bu gelişmenin ICT sektörünün artan bilincini gösterdiğini belirtti ve sektörün ekonomik büyüme ve yenilik yaratma imkanlarından, ancak 2010’da 300.000 kişiye ulaşacak sektördeki nitelikli eleman eksikliğine çare bulduğu takdirde faydalanabileceğini belirtti.

Aynı gün Komisyon, bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin kadınlara yönelik bütün faaliyet ve iş imkanlarının duyurulduğu online rehber niteliğindeki web sitesinin kullanıma açıldığını duyurdu.

Avrupa’da eğitimde doktora derecelerinin %45’ine kadınların sahip olmasına karşın, bunların sadece ¼’ü üretim, mühendislik ve inşaat alanlarında yer alıyor.

Avrupa’daki en büyük 116 telekom şirketinde, kadın yönetim kurulu üyesi sadece %7. Ayrıca, bilim ve teknolojiye uzmanlaşmış kadınların oranı AB’de ülkeden ülkeye değişiyor. (Estonya’da %44, Hollanda’da %20).

Komisyon, kadınların bilgi teknolojileri ve internet üzerine giderek daha yetkin olmaya başlamalarına rağmen, istatistiklere bakıldığında

eşitsizlikler olduğuna işaret ediyor. Bu nedenle, Komisyon henüz bu alanda somut bir adım atmamış ve belgeyi imzalamamış şirketlere çağrıda bulunuyor.

Komisyonun yeni aracı olan online rehber ICT’de kadınlara yönelik iş fırsatları, mevzuat, istatistikler gibi tüm aktiviteleri bir araya getirerek ICT alanında Avrupa’da neler olduğu hakkında bilgi verirken aynı zamanda aktörler arasında ağlar ve işbirliği tesisine katkıda bulunuyor.

Söz konusu rehber <http://www.ictwomendirectory.eu> adresinden ulaşılabilir.

Sayfada bu akanda ilerlemek isteyen kadınlara yönelik pek çok başlık bulunuyor. Konuyla ilgili yapılan araştırmalar ve bu araştırmaların sonucunda elde edilen bulgulardan BİT ve kadınlarla ilgili pek çok habere ulaşılabilir. Ayrıca pek çok işe yarayacak eğitimsel dokümanda da kullanıcıların kendilerinden yararlanmalarını bekliyor.

Sadece bir başvuru kaynağı olmaktansa interaktif bir kimlik kazanmak isteyen sayfada tüm katılımcıların fikir ve sorunlarını paylaşabilecekleri bir forum da mevcut.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ PAZARININ 2009 YILINDA %8.4 KÜÇÜLMESİ BEKLENİYOR

Bilgi Teknolojileri sektörünün büyüklüğünün yılsonunda 2008'e göre yüzde 8.4 küçülerek 23.8 milyar dolardan 21.8 milyar dolara gerilemesi bekleniyor.

2010 yılında krizin etkilerinin azalmasıyla birlikte sektörün de yüzde 10 büyümeye 24 milyar dolara çıkacağı tahmin ediliyor.

2010 Yatırım Programı'na göre, 2008 yılı Kasım ayında uygulamaya başlanan mobil numara taşınabilirliği sonrasında Haziran sonu itibarıyla 4 milyon civarında abone, numarasını taşıdı.

NUMARA TAŞIMA SONRASINDA MOBİL TELEFON ABONE SAYISI DÜŞTÜ

Mobil telefon abone sayısı 2008 yılı sonunda 65,8 milyona ulaştıktan sonra takip eden aylarda, özellikle numara taşınabilirliğinin ve diğer şebekelere doğru aramaları cazip kılan tarifelerin uygulama-

maya konulması sonucunda ikinci hatların bir kısmının iptal edilmesi neticesinde azalarak 2009 yılı Haziran ayında 63,6 milyona düştü. Geçtiğimiz dönemde oldukça hızlı büyüme gösteren genişbant abone sayısındaki artış sürmekle birlikte büyüme hızı yavaşladığı belirlendi. Haziran ayı itibarıyla toplam genişbant abone sayısı 6,2 milyon seviyesinde olduğu görüldü. Ancak, bu tarih itibarıyla yüzde 8,7 olan yoğunluk oranı, AB üyesi ülkeler ile kıyaslandığında düşük düzeyde kaldı.

2010'DA BİLGİ TEKNOLOJİLERİ PAZARININ YÜZDE 10 ARTMASI BEKLENİYOR

Bilgi Teknolojileri sektörü büyüklüğü, 2008 yılı sonu itibarıyla 23,8 milyar dolar seviyesine ulaşırken, pazarın, küresel krizin etkisiyle, 2009 yılında 21,8 milyar dolar seviyesine gerilemesi bekleniyor. Bunun yüzde 69'unu telekomünikasyon sektörü, yüzde 31'ini ise bilgi teknolojileri sektörünün oluş-

turacağı öngörülüyor. 2010 yılında ise telekomünikasyon hizmet pazarı ve bilgi teknolojileri pazarının 2009'a göre yüzde 10 oranında büyüyerek sırasıyla 16,5 milyar dolar ve 7,5 milyar dolara ulaşması bekleniyor. 2010 yılında mobil telefon abone yoğunluğunun yüzde 90 ve genişbant abone yoğunluğunun ise yüzde 11 olarak gerçekleşeceği tahmin ediliyor.

KARASAL YAYINLAR 2015'E KADAR SONLANDIRILACAK

Karasal vericiler üzerinden sayısal yayıncılığa geçiş amacıyla gerekli hukuki ve teknik altyapı tamamlanarak, analog karasal yayınların 2015 yılına kadar sonlandırılacağı öngörülüyor.

MALİYE BAKANLIĞI, VERGİ KAÇAĞI VE KAYIT DIŞINA SAVAŞ AÇTI

Maliye Bakanlığı kayıt dışı ekonomi ile vergi kayıp ve kaçağının azaltılması için 4 koldan harekete geçti. Vergide her şeyi “sanal” hale getirmeye hazırlanan Bakanlık, el bilgisayarları ile mobil denetime de geçme hazırlığı yapıyor.

Maliye Bakanlığı’nın “2010 Bütçe Gerekçesi”nden derlenen bilgilere göre, Vergi Daireleri Otomasyon Projesi’nin (VEDOP) 3. ayağıyla birlikte vergi altyapısı tamamen elektronik hale getiriliyor.

Bu çerçevede e-fatura, e-tahsilat ve e-haciz devreye sokuluyor. Bu şekilde de bütün belgelerin elektronik ortamda düzenlenmesi, geçmiş dönem dâhil bütün vergilerin elektronik ortamda tahsil edilmesi ve vergisini ödemeyen mükelleflere de elektronik ortamda haciz öngörülüyor. Kredi kartıyla vergi tahsilâtını yaygınlaştırmayı planlayan Maliye, yeni denetim tekniklerini de hayata geçirmeye hazırlanıyor. Bu çerçevede el bilgisayarlarının kullanılacağı mobil denetimle, kayıp ve kaçağa çok daha hızlı ulaşılması amaçlanıyor.

KAZANAN İLE ÖDEYENİN RAKAMLARI ÇOK FARKLI

Maliye Bakanlığının kayıt dışı ekonomi ile vergi kayıp ve kaçağına dönük yeni tedbir paketinde yeralan önlemlerden bazıları şöyle:

» Onlar (ne kazandım?), karşı taraf (ne ödedim?) diyor: Doktor, avukat ve diğer serbest meslek erbabı mükelleflerin yıllık gelir vergisi beyannamesi

ve bildirdiği gayrisafi hasılat ile bunlara ödeme yaptığını belirtenlerin muhtasar beyanname ile bildirdikleri ödemeler arasında uyumsuzluk olup olmadığına bakılıyor. Bu konuda uyumsuzluk tespit edilen çok sayıda serbest meslek erbabı incelemeye alındı.

» İşyeri kira geliri elde edenlerin yıllık gelir vergisi beyannamesi ve bildirdiği gayrisafi hasılat ile bunlara kira ödemesi yaptığını beyan edenlerin bildirimleri arasında da çok sayıda uyumsuzluk belirlendi. Gelir İdaresi, bu uyumsuzlukların giderilmesi için de harekete geçti.

» Motorlu taşıt sürücü kurslarına yönelik daha önce yapılan denetimin ardından, hasılat ve matrah düşüklüğü ile maliyet ve gider artışı görülenler için yeni bir inceleme başlatıldı.

E FATURA GELİYOR

Elektronik Fatura Kayıt Sistemi sonrasında ülke çapında uygulanacak, E-Fatura modeliyle ilgili veri standartlarına göre tanımlanan E-Fatura mesajlarının alıcı ve satıcı arasında güvenli biçimde aktarılmasını sağlayacak mesaj ağına dönük Elektronik Fatura Platformu oluşturma çalışmaları tamamlanma aşamasına geldi.

Elektronik Fatura Platformu, mükelleflerin elektronik fatura gönderim veya alma işlemlerini yapabilmeleri için bünyesinde uygulamadan yararlanan her bir mükellefe ait bir kullanıcı hesabı barındıracak.

Bu hesap aracılığı ile Elektronik Fatura Platformunda yapılabilecek işlemler, ilgili hesabın kapsamına göre şekillenecek. Platform, büyük mükelleflerin uyumuna imkân sağlaması yanında, küçük ölçekli çalışan mükelleflerin de elektronik ağ hizmeti ile fatura düzenleyebileceği farklı düzeylerdeki çözümleri içerecek.

Yeni sistem kapsamında, bankaların ödeme sistemleri, ile ride elektronik fatura uygulamasına uyumlu hale getirilebilecek. Bu arada E-Fatura’nın ülke çapında uygulanmasına imkân verecek E-Fatura Genel Tebliği ile ilgili teknik dokümanlar, yılsonuna kadar yayımlanacak. 2010 yılında da yeni sistemle ilgili uygulamalar geliştirilecek.

E-TAHSİLAT VE CARİ HESAP

Mükelleflerin vergi ödemelerini kolaylaştırmak amacıyla vergi tahsilat yetkisi verilmiş 25 banka ve PTT, Gelir İdaresi Başkanlığı sistemine bağlanıp, otomasyon kapsamındaki vergi dairesi ve mal müdürlüklerinde kayıtlı mükelleflerin cari dönem tahakkuklarını sorgulamak suretiyle e-tahsilat yapıyor. Busayedevergi tahsilatının daha hızlı ve hatasız şekilde gerçekleştirilmesi sağlanıyor. E-Tahsilat kapsamında banka ve PTT şubelerinde yapılan sorgulu tahsilatların eş zamanlı olarak mükellef hesaplarına işlenmesinin sağlanması çalışmaları ise devam ediyor. Bu şekilde E-Tahsilat sisteminde sadece cari dönem

tahakkukları değil, süresinden sonra verilen beyannamelere ilişkin tahakkuklar ve tecil dosyaları da sorgulanabilecek. Bankaların E-Tahsilat kapsamında geliştirdikleri programların test çalışmaları devam ediyor. Test çalışması biten banka hemen uygulamaya alınacak.

E-HACİZ

Kamu alacaklarının süratle tahsili, takip masraflarının ve idare ile ilgili kurumların iş yükünün azaltılması, zaman tasarrufu sağlanması ve haciz uygulamalarının elektronik ortamda yapılması amacıyla (E-Haciz) Projesi geliştirildi. 5479 Sayılı Kanunla 3. kişiler nezdindeki varlıkların elektronik ortamda haczine imkân veren yasal düzenleme de yapıldı ve projenin tarafı bankalar ile yürütülen görüşmeler sonucu altyapı oluşturuldu. Mayıs 2009 itibarıyla 37 banka ve Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş ile protokol imzalandı ve bankalar ile Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş nezdindeki varlıkların elektronik ortamda haczi uygulaması başlatıldı.

E-haciz projesi, vergi dairesi, merkez ve bankalar olmak üzere 3 ana bölümden oluşuyor. Vergi dairesi ve merkez için uygulama yazılımları hazırlanarak, test çalışmaları bitirildi. 36 banka ve tüm vergi dairelerinde de projenin pilot olarak uygulanmasına başlandı. Kanunla, gayrimenkul, gemiler ve taşıtların elektronik ortamda haczine imkân veren yasal değişiklikler yapıldı ve altyapı oluşturuldu.

MOBİL DENETİM VE MERAK PROJESİ

Gelir sisteminin etkinliğinin artırılması ve idari kapasitenin geliştirilmesi amacıyla denetimlerde ve yoklamalarda mobil cihazlar (el bilgisayarları) kullanılmaya

başlanacak. Mobil denetim için de, üretim ve satış aşamasında otomasyon uygulamalarının kapsamı geliştirilecek. İncelenen kurumlar vergisi mükelleflerinin seçiminde kullanılmak üzere başlatılan “Merkezi Risk Analizi ve Katmanlaştırma (MERAK) Projesi” çalışması da devam ediyor. Bu çalışma ile şirketler, çok daha etkin ve sağlıklı şekilde büyüteç altına alınacak ve şeffaf hale gelecek.

GAYRİMENKUL SATANLARA MEKTUP

Veri Ambarındaki kuyumculuk ve kontör satışıyla uğraşan mükellef bilgilerinden hareketle, faiz ve komisyon karşılığı ödünç para vererek tefecilik yapanlara yönelik takibat yaygınlaşacak. 2007 ve 2008 yılına ilişkin olarak Veri Ambarı’na gelen bilgilerde ticari faaliyetlerde kullanılan çeşitli finansal araçlar ile işlem yaptığı halde mükellefiyeti olmayan kişiler ve bu kişilerin bağlantısı bulunan gerçek veya tüzel kişilerin faaliyetlerinin kayıt altına alınması konusunda çalışma yapılacaktır.

2004 yılından itibaren edindikleri 5 ve üstündeki gayrimenkulü 5 yıl içinde elden çıkaranlardan, bu satıştan elde ettiği gelir için beyanname vermeyenler ile verdikleri beyannameye dâhil etmeyen riskli mükellefler belirlenecek. Bunlara öncelikle mektup gönderilerek, beyan dışı bıraktıkları gelirlerini beyan etmeleri istenecek. Ek beyanda bulunmayana ise denetim elemanı gönderilecek. Veri Ambarı, inceleme ve denetim çalışmalarına kaynak teşkil edecek yeni verilerle güçlendirilecek.

ONLİNE ARAÇ TESCİL PROJESİ

Başbakanlık tarafından kamu hizmetlerinde verimlilik ve etkinliği artırma ve bürokratik

işlemleri basitleştirme çalışmaları çerçevesinde öncelikli 11 adet E-Devlet Projesinden biri olarak seçilen “Online Araç Tescil Projesi” yılsonuna kadar bitirilecek.

Trafik para cezalarının takip ve tahsilinin daha etkin şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla, halen el ile düzenlenen ve sisteme girilen trafik idari para cezası tutanakları, elektronik ortamda düzenlenecek. Tutanakların, çevrim içi olarak sistemde görülebilmesi için gerekli teknik çalışmalar da sürüyor.

ÖZELGE

OTOMASYON SİSTEMİ

Vergi Dairesi Başkanlıklarınca alınan özelge taleplerinin Gelir İdaresi Başkanlığı onayı ile otomasyon ortamında hazırlanması ve tüm Gelir İdaresi Teşkilatınca paylaşılabilmesi için “Özelge Otomasyon Sistemi” oluşturuluyor. Yeni sisteme ilişkin analiz, programlama ve test çalışmaları tamamlandı. Yeni sistemin pilot çalışması da, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığınca başlatıldı. Pilot çalışmanın tamamlanması ve eksikliklerin giderilmesinin ardından 2010 yılında tüm Türkiye’de bu sisteme geçilecek.

KREDİ KARTLI TAHSİLAT

Motorlu taşıtlar vergisi mükelleflerinin ödemeleri gereken motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiyle beraber kayıtlarda izlenen trafik para cezalarının kredi kartı ile internet üzerinden ödenebilmesine imkân vermek amacıyla başlatılan Kredi Kartı İle Vergi Tahsilatı Projesi kapsamında, protokol yapılan bankalar aracılığıyla 2009 yılı Ocak ayı içerisinde kredi kartıyla tahsilata geçildi. Projenin kapsamının genişletilmesi konusunda çalışmalar da devam ediyor.

HER YER KAPSAMA ALANINA GİRECEK

2010 yılı sonuna kadar Türkiye’de kapsama alanı dışında kalan yol ve yerleşim yeri kalmayacak.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanı Tayfun Acarer, Ulaştırma Bakanlığı tarafından yürütülecek bir çalışma ile nüfusu 500’ün altında olan yerleşim yerlerinin, 2010 sonunda kapsama alanına alınacağını belirterek, “2010 sonunda Türkiye’de kapsanamayan yol ve yerleşim yeri kalmayacak” dedi.

AA muhabirine açıklama yapan BTK Başkanı Acarer, İkinci Nesil (2N) imtiyaz sözleşmesinde, nüfusu 10 binin üzerinde olan yerlerin kapsama alanında olmasına dair hüküm bulunduğunu hatırlattı.

İmtiyaz sözleşmesinde olmamasına rağmen, sorumlu olmadıkları halde operatörlerin kapsama için yatırım yapmaya devam ettiklerini dile getiren Acarer, “Sözleşmeye göre, işletmeciler, 9 bin 999 nüfusu olan bir yerleşim yerine mobil haberleşmeyi götürmeyebilirler ama işletmeciler binin altında nüfusu olan bazı yerleri bile mo-

bil haberleşme kapsama alanına aldılar” diye konuştu.

Nüfusu 500 ile 1000 arasındaki yerleşim yerlerinin sadece 172’sinin kapsama alanında olmadığına işaret eden Acarer, GSM işletmecilerinin söz konusu 172 yerleşim yerinin kapsama alanına alınmasına yönelik çalışmaların yıl sonuna kadar tamamlayacağını vurguladı.

Eylül sonu itibarıyla Türkiye coğrafyasının yüzde 84,7’sinin kapsama alanında olduğunu ifade eden Acarer, “Türkiye nüfusunun yüzde 99’u kapsama alanında” dedi.

Acarer, Ulaştırma Bakanlığının nüfusu 500’ün altında olan yerleşim yerlerini, kapsama alanına alınması konusunda “yatırım açısından ekonomik olmayan yerler” olarak tespit ettiğini belirterek, şunları kaydetti: “Nüfusu 500’ün altında olan yerlere yatırım yapmak ekonomik değil. GSM

işletmeleri sonuçta özel şirketler, gelir-giderleri var. Bu konuda bir çözüm bulmak amacıyla bir çalışma başlattık. Bu yıl sonunda, kapsama alanında yerleşim yerlerinin listesini çıkaracağız. Ulaştırma Bakanlığı tarafından yürütülecek bir çalışmayla nüfusu 500’ün altında olan yerleşim yerleri, 2010 sonunda kapsama alanına alınacak. Söz konusu yerleşim yerlerine kurulacak sistemlerin maliyeti Ulaştırma Bakanlığı tarafından karşılanacak.

2010 sonunda, insan yaşamının olduğu her yer kapsama alanına girecek. Ayrıca, demiryolları, otoyollar, bölünmüş yollar ve devlet yollarının güzergahlarını da kapsama alanına almak istiyoruz. Böylece, 2010 sonunda Türkiye’de kapsanamayan yol ve yerleşim yeri kalmayacak”

VE TEKNOLOJİ

SAĞLIK ÇALIŞANLARI TEKNOLOJİDEN KORKMASIN

Genel sağlık hizmetlerinin yanı sıra tanı-tedavi ve eğitim süreçlerinde bilişim kullanımının artık kaçınılmaz hale geldiğini vurgulayan ODTÜ Sağlık Bilişimi Anabilim Dalı Başkanı Prof.Dr. Nazife Baykal, bu alanda çalışan insan gücünün teknolojik yeterliliğinin çok önemli olduğunu altını çizdi.

Hastanelerde mobil teknolojilerin kullanımına ilişkin gerçekleştirdikleri araştırmanın sonuçlarına değinen Baykal, şu bilgileri verdi: “Araştırmaya göre genel olarak sağlık çalışanlarının, özellikle de hemşirelerin teknofobik oldukları, bazı doktorların ise kağıda dayalı yöntemi bırakmakta güçlük çektikleri görülüyor.

Diğer yandan yeni nesil doktor ve hemşireler yeni sistemler konusunda istekli ve destekleyici. Katılımcıların yüzde 99’u teknoloji kullanımının sağlık hizmetlerini geliştireceğini, yüzde 54’ü de sağlık personelinin bilgisayar bilmesi gerektiğini düşünüyor. Ancak bilgisayar kullanımları incelendiğinde doktorların yüzde 71’i işyerinde her gün bilgisayar kullanırken, bu oran hemşirelerde yüzde 8’de kalıyor. Hemşirelerin yüzde 66’sı işyerinde hiç bilgisayar kullanmazken, bu oran doktorlar arasında yüzde 20. Doktorlar işyerinde bilgisayarı en çok hasta bilgilerine erişim için kullanırken hemşireler bilgisayarı laboratuvar isteğinde bulunma ve laboratuvar sonuçlarına erişim için değerlendiriyor. Hemşirelerin yüzde 47’si bilgisayar deneyimlerini ‘deneyimsiz’ olarak değerlendirirken, bu oran doktorlar arasında yüzde 19. Hastanelerde sağlık eğitimi almış insan gücü kaynağının yüzde 50-60’ını hemşirelerin oluşturduğu düşünürsek, BT okurya-

zarlığının hemşireler arasında yükseltilmesi ve gerekli eğitimlerin sağlanması gerektiği görülüyor.” Son yıllarda sağlık bilgi sistemlerinin yaygınlaşmasıyla bu sektörde çalışanların sağlık bilişimi konularına ilgisinin arttığını ifade eden Baykal, “Özellikle son yıllarda hemşirelik standartları, hemşirelik bilişimi, bilişim ve hemşirelerin yeterliliği konularında artan sayıda çalışma, seminer ve sempozyum yapılıyor. Dünyada hemşireliğin, bilişimin bir uzmanlık alanı olarak kabul edilmeye başlaması 1990’lı yıllara uzanıyor. Birkaç üniversitede hemşirelik bilişimine yönelik dersler verilse de bu tatmin edici olmaktan uzak. Ulusal ölçekte gerek hemşirelere gerekse diğer sağlık çalışanlarına yönelik profesyonel düzeyde bir eğitim planlamasından söz edebilmek halihazırda çok mümkün değil. Eğitimde teknolojinin çok önemli olduğunu vurgulayan literatüre ve sağlık hizmetlerinde kullanımına karşın, teknoloji bu eğitimlerle yeterli seviyede bütünleştirilmiyor. Bu sorunun çözümü için bu alanlarda eğitim veren kurumların ders programlarında bilişim teknolojileri mutlaka olmalı. Bunun yanı sıra sağlık personeline hizmet içi eğitimler verilmeli, Üst düzey bilişim uygulamaları ve araştırma için de lisansüstü programların sayısı artmalıdır” dedi.

Son dönemde sağlık sektöründe personel eğitimleri için çok ciddi

eğitim yatırımları planlandığını belirten bir uzman, bunun gerçeğe dönüşme kısmının ise henüz yüzde 10 oranında olduğunu kaydetti. Gelecek dönemde çok sayıda büyük projenin devreye gireceğini ifade eden uzman, şunları söyledi: “Personel için elektronik eğitim yatırımlarının arttığını görüyoruz. Bu tip yatırımlardan kaçınmayan çok sayıda kuruluş söz konusu. Bilgi teknolojilerini bilen insan kaynağının çok daha hızlı şekilde geliştirip kendini uyarlama gibi bir özelliği var. Türkiye’nin dört bir yanına dağılmış sağlık personelinin doğru eğitim süreçlerinden geçirilmesi gerekiyor. Bu alanda önümüzdeki on yıl içinde yetkin insan kaynağının oluşturulması için eğitim talebinin artacağını ve uzaktan eğitim teknolojilerinin yaygınlaşacağını öngörüyoruz.”

Bir diğer uzman ise bu paralelde sağlık kuruluşlarının BT teknolojilerini daha yoğun şekilde kullandıklarını kaydetti. Bunun sonucu olarak BT eğitimlerine ilginin, henüz beklenen seviyede olmasa da son dönemde bir artış gösterdiğini söyleyen uzman, “İnternet üzerinden gerçekleştirilen uygulamalarla bilgi hızla ve çok değişik şekillerde ilgili kişilere ulaşıyor. Bu noktada sağlık sektörünün internet ve bilişim alanına ciddi yatırımlar yaptığını gözlemliyoruz” dedi.

TÜRKİYE, EN ÇOK VİRÜS BULAŞAN İKİNCİ ÜLKE

Microsoft Güvenlik Araştırması Raporu'nun yedincisi yayınlandı. Paylaşımına açık dosyalar ile taşınabilir bellekler üzerinden bulaşan zararlı yazılımların ciddi kayıplara neden olduğu belirtilen raporda, Türkiye, virüs bulaşma oranında en kötü performans sergileyen ülkeler arasında ikinci sırada yer alıyor.

Microsoft'un 7'nci Güvenlik Araştırması Raporu, güvenlik konusunda zararlı koruma sağlayan yazılımlara dikkat çekerken, solucan ve virüs sayısındaki artışa karşı kullanıcıları uyarıyor.

Bilgisayar sistemlerinde paylaşımına açık dosyalar ve taşınabilir diskler üzerinden bulaşan zararlı yazılımlar, kurumlara önemli kayıplar yaşatabiliyor. Rapora göre bu yılın ilk yarısında virüs bulaşma oranında en kötü performans sergileyen ülkeler arasında Türkiye ikinci sırada yer alıyor

1,2 milyar Windows kullanıcısının geri bildirimleriyle mevcut güvenlik risklerini sınıflandıran Microsoft, geçtiğimiz ay bu araştırmanın 7'nci cildini (Security Intelligence Report v7) yayınladı. İnternet ve bilişim güvenliği açısından 2009'un ilk yarı yıl bulgularını açıklayan raporda, Türkiye'de saldırıdan etkilenen bilgisayar oranı-

nın hızlı bir artış gösterdiği ifade ediliyor.

Rapora göre; 2008 yılında siber suçların dünya genelindeki maliyeti 1 trilyon doları aşarken, kişilerin bilgilerini çalma amaçlı kurulan siteler geçen yılın aralık ayında 31.173 gibi rekor bir sayıya erişti. Amerika'da 1 milyondan fazla kişi geçen yıl online kimlik hırsızlığı girişimlerinden zarar gördü. 2007 yılında İngiliz firmalarının yüzde 55'i ciddi veri kayıplarına maruz kalırken, son iki yılda bu firmaların yüzde 49'u en az iki kez kötü niyetli girişimle karşılaştıklarını açıkladı.

Microsoft Kötü Amaçlı Yazılım Temizleme Aracı (MSRT) ile aylık bazda yapılan 1 milyon taramaya göre yapılan sıralamada Türkiye 32,3 oranıyla virüs bulaşmasından en çok etkilenen ülke olarak ikinci sırada yer alıyor. 1 milyon taramada virüs bulaşması oranında dünya ortalaması her 1000 makinede 8,7

iken Türkiye'de bu rakam geçen sene 20'den 32'ye çıkmış durumda. Kötü performansta Türkiye'den sonra 25,4 oranı ile Brezilya ve 21,6 oranı ile İspanya geliyor.

Türkiye'de diğer ülkelerden farklı olarak en etkili 10 güvenlik tehditinin tamamının kimlik bilgileri çalmaya ve şifre hırsızlığına yönelik kötü amaçlı yazılımlar olması dikkati çekiyor. Bunun yanında bu tehditlerden bazı virüslerin ise Dünya'da diğer ülkelerde rastlanmaması Türkiye'deki güvenlik durumunun farklılığını yansıtıyor.

SIRv7, tüm dünyadan Microsoft Zararlı Yazılım Kaldırma Aracı'nı kullanan yaklaşık 450 milyon Windows kullancısından gelen bilgilerle ve Bing'de sorgulanan yüz binlerce web sayfasının güvenlik bilgilerini analiz ederek oluşturuluyor.

TURK.INTERNET

BTK CANLI SOHBET KARARINI YAYINLADI

BTK, 26 kasım tarihinde, Avea, Turkcell, Vodafone ile arasında imzalanmış bulunan GSM imtiyaz sözleşmesi maddelerine göre “Canlı Sohbet” içeriğine sahip katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerinin, söz konusu hizmeti sunmaya yetkili tüm işletmeciler tarafından kendilerine Kurumca tahsis edilecek numaralardan verilmesi hususunda bir karar yayımladı.

BTK Kararında “Canlı Sohbet” içeriğine sahip katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerinin, söz konusu hizmeti sunmaya yetkili tüm işletmeciler tarafından 900 alan kodundan kendilerine kurumca tahsis edilecek numaralardan verilmesi,

İşletmecilere numara tahsisinde 900 2XX XXXX yapısında, talep eden her işletmeciye 10.000 numara içeren blok ayrılarak, ilgili işletmeciye bu bloktan istediği sayıda numara verilecek şekilde planlama yapılması,

İşletmecilerin söz konusu hizmetleri, sundukları numaralardan 900 alan koduna geçirmeleri için, işletmecilere Kurul kararının tebliğinden itibaren 2 (iki) ay süre verilmesi,

Bütün abonelerin hatlarının (sabit, mobil, uydu vb.) 900 alan koduna kapalı olması, ancak abonelerin yazılı talebi ile bu servise açık hale getirilmesi, “gerektiği belirtildi.

BT DÜNYASI

BİLGİSAYARDA AKIL ALMAZ DOLANDIRICILIK

Internet kullanıcılarının şifrelerini çalmak için kullanılan ve “Şeytanın bile aklına gelmeyecek cinsten” dedirten son yöntemde yeni çıkan depolama cihazları kullanılıyor. Klavye kablosu ile bilgisayar arasına bağlanan kablo sayesinde herşey depolanabiliyor.

Bilgisayar uzmanları özellikle internet kafeler, sergiler, otel veya havaalanları gibi kamuya açık, herkesin kullandığı bilgisayarlardan internete girenleri uyarıyor. Klavye kablosu ile bilgisayar arasına takılan ve kablo dönüştürücüsü görünümündeki bu cihazların aynı zamanda mükemmel bir kayıt

cihazı olabileceği belirtiliyor. Bu bilgisayarları kullanarak bankacılık işlemleri yapanların, klavye ile girdikleri tüm bilgilerin, son sistem cihazlar sayesinde depolandığına dikkat çeken uzmanlar, kullanıcıları bilmedikleri bilgisayarlardan bu tür işlemleri yapmamaları konusunda uyarıyor. Açık alanlardaki bilgisayarları kullanmak zorunda kalanların ise, mutlaka klavye kablosunu kontrol etmeleri, klavyelerin bilgisayara direk bağlandığından emin olduktan sonra bilgisayar başına oturmaları öğütleniyor.

VE TEKNOLOJİ

DÜNYA İLETİŞİM ÖDÜLLERİNDE EN İYİ İÇERİK VİTAMİN'İN

Türk Telekom grubu şirketlerinden Sebit'in interaktif eğitim yazılımı Vitamin, iletişim ve telekomünikasyon alanında Dünya İletişim Ödülleri'nde “En İyi İçerik Hizmeti” seçildi.

Dünya çapında iletişim alanında hizmet veren tüm firma ve bireylere yönelik olan Dünya İletişim Ödülleri, inovasyon, başarı ve geleceğin sektörlerini şekillendirecek yeni hizmetleri desteklemek amacı ile her yıl toplam 17 dalda düzenleniyor.

Dünya telekomünikasyon devlerinin katıldığı ve sektördeki fikir liderlerini bir araya getiren organizasyon, telekomünikasyon alanında katma değer yaratan birey ve firmaları desteklemeyi hedefliyor.

Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş Genel Müdürü Ahmet Eti, Sebit'in Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşümüne katkıda bulunma misyonu ile hareket ettiğini söyledi.

BT DÜNYASI

CHOROME OS İÇİN GERİ SAYIM BAŞLADI

Google, açık kaynaklı Chrome OS işletim sistemini teste açtı.

Google'ın, görece daha ucuz netbooklarda kullanılmak amacıyla geliştirdiği Chrome OS'un, bütün uygulamaları web tarayıcısıyla paralel çalışabiliyor. Kullanıcılara ait bütün veriler Google sunucuları üzerinde depolanarak netbookların çok daha verimli çalışabilmesine olanak sağlanıyor.

Mühendisler, Chrome OS'a sahip netbookların 2010 sonuna kadar piyasada olabileceğini belirtiyorlar. Ürün yöneticisi Sundar Pichai, kullanıcılara farklı bir işletim sistemi seçeneği sunmak istediklerini ifade etti. Google, yeni bir işletim sistemi geliştirme niyetini geçtiğimiz Temmuz ayında duyurmuştu.

Kelime işlemci, e-posta ve benzeri programlar ile uygulamalar, web tarayıcısında farklı bir sayfada kullanıcılara sunuluyor. Böylelikle, kullanıcılar bilgisayarlarına ayrıca bir program yükleme zorunluluğundan kurtulmuş oluyorlar. Chrome OS işletim sisteminin, hız, basitlik ve güvenlik kavramları çevresinde

oluşturulduğunu ifade eden Pichai, sistemin 7 saniye gibi çok kısa bir sürede açıldığı bilgisini verdi.

Sundar Pichai, işletim sisteminin geliştirilmesinde açık kaynak yazılımcıların geri bildirimlerini beklediklerini söyledi.

TURK.INTERNET

KIRSALDA İNTERNET 11 EVDEN 1'İNDE VAR

Hacettepe Üniversitesi (HÜ) Nüfus Etütleri Enstitüsü'nce yapılan araştırmada, İnternet bağlantısı kentlerde her üç evde bir, kırsalda ise her onbir evden birinde bulunuyor.

AA muhabirinin aldığı bilgiye göre, Sağlık Bakanlığı Ana-Çocuk Sağlığı/Aile Planlaması Genel Müdürlüğü, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve TÜBİTAK'ın işbirliğiyle HÜ Nüfus Etütleri Enstitüsü tarafından beş yılda bir yapılan "Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması'nın sonuçları belli oldu.

Birçok alanda önemli sonuçlar ortaya koyan araştırmanın, "Ha-

nehalkı, Nüfusu ve Konut Özellikleri" başlıklı alt bölümü için 7 bin 866'sı kentte yaşayan 10 bin 525 kişiyle görüşüldü.

Hanehalkına, evlerinde dayanıklı tüketim malları bulunup bulunmadığının sorulduğu araştırmanın sonucuna göre, televizyon, buzdolabı, çamaşır makinesi, ütü ve telefon gibi dayanıklı ev aletlerinin on evden dokuzunda bulunduğu tespit edildi.

Araştırmada, kentteki evlerde kullanılan internet bağlantısının her üç evden birinde bulunduğu, kırsalda ise her onbir evden birinde kurulu olduğu saptandı.

Araştırma sonucuna göre, 10 bin 525 hanenin yüzde 27'sinde internet bağlantısı bulunurken, 2003 yılında yapılan araştırmada ise internet kullanımının yüzde 8 seviyesinde olduğu ve 5 yılda 19 puanlık artış gösterdiği kaydedildi.

UYDU YAYINI KIRSALDA DAHA FAZLA

Dayanıklı tüketim mallarına sahip olma oranının kentteki hanelerde daha yüksek olduğu kaydedilen araştırmada, 23 ev eşyası içerisinde yalnızca uydu yayınının kırsaldaki evlerde daha fazla olduğu ortaya çıktı.

VE TEKNOLOJİ

İMALATÇI FİRMALAR VERİTABANI TURKISH MANUFACTURERS DATABASE

<http://sanayi.tobb.org.tr>

“Sanayi Bilgi Sistemi”
projesinin temel girdisi

İçeriği:

- Yaklaşık 70.000 kapasite raporu yaptırmış firma
- İnternet üzerinden ücretsiz üyelik
- Firma iletişim bilgileri
- Ürün bazında toplam kurulu kapasite miktarı
- Güncel ve güvenilir bilgi
- Ürün bazında yatırım haritası

One of the basic input for the project
of “Industrial Information System”

Includes:

- Approx. 70.000 companies having capacity reports
- Free membership via Internet
- Communication Information of companies
- Total nominal capacity in terms of product
- Reliable and current information
- Investment map in terms of product

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Union of Chambers & Commodity Exchanges of Turkey
Bilgi Hizmetleri Dairesi - Information Services Department

<http://www.tobb.org.tr>

info@tobb.org.tr